

תכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים ב"א כללי

א. כללי

תכנית הלימודים הכלליים והבין-תחומיים, הידועה גם בשם הב"א הכללי, היא תכנית לתואר הראשון שמטרתה להקנות לתלמידים השכלה אקדמית רחבה מתוך היצע השיעורים בפקולטה למדעי הרוח ובפקולטות אחרות. התכנית מאפשרת שילוב של ידע מתחומי לימוד שונים, ומטרתה לחשוף את התלמיד לקשרים הייחודיים והבין-תחומיים. במסגרת התכנית יוכלו התלמידים לבחור מתוך מגוון של קורסים שמציעים החוגים השונים ומתוך קורסים מיוחדים שיוזמת התכנית עצמה. הלימודים בתכנית נעשים במסגרת "הקבצים". הקבץ הוא יחידת לימוד בת 16 או 20 שעות סמסטריאליות (כלומר שעות בקורסים הנמשכים סמסטר אחד). תלמידים בעלי תואר ראשון בב"א כללי, שירצו להמשיך את לימודיהם לתואר השני בחוגי הפקולטה השונים ובתכניות ייחודיות, יחויבו בתכניות השלמה שתיקבענה ע"י חוגי הפקולטה השונים.

ב. מסלול הלימודים

תלמידים לא יוכלו לבחור בב"א הכללי כמסלול חד-חוגי, אלא כמסלול דו-חוגי בלבד. בנוסף ללימודים בתכנית הלימודים הכלליים והבינתחומיים על התלמידים לבחור בחוג נוסף (שאינו תכנית רב-תחומית). מכסת השעות לתואר ראשון בתכנית הלימודים הכלליים והבינתחומיים היא 60 ש"ס, כולל לימודים פקולטטיים (כלומר לימודים שהפקולטה מחייבת את כל תלמידיה ללמוד).

ג. תנאי הקבלה

לב"א הכללי יתקבלו:

- א. תלמידים בעלי הישגים מתאימים, כמפורט בחוברת המרשם.
- ב. תלמידים בעלי השכלה אקדמית מוכרת קודמת בהיקף של 30 שעות סמסטריאליות (ש"ס), בממוצע של 80 לפחות.

הכרה בלימודים קודמים

תלמידים שיש בידם מסמכים המעידים על לימודים אקדמיים במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה או באוניברסיטת תל-אביב, יציגו אותם בפני יועצי תכנית הב"א הכללי לפני מועדי הייעוץ והרישום לקורסים. התכנית מכירה בקורסים אלה על-פי תקנון האוניברסיטה והפקולטה (ראה תקנון בידעון זה) **ובלבד** שהציון בכל קורס הוא **80 ומעלה**, והקורסים מתאימים למבנה ההקבצים בהם בחרו התלמידים ללמוד. **התכנית אינה מתחייבת להכיר בכל קורס.**

ד. מבנה הלימודים

הלימודים בב"א הכללי מאורגנים כאמור בהקבצים. כל תלמיד נדרש ללמוד:

א. שני הקבצים הכוללים סמינריון (20 ש"ס X 2)	40	ש"ס
ב. הקבץ שאינו כולל סמינריון	16	ש"ס
ג. <u>תרגיל לפיתוח מיומנויות למידה</u> : (מהיצע התכנית – ראה מערכת) ¹	2	ש"ס
ד. <u>לימודים פקולטטיים</u> : קורס פנורמי	2	ש"ס
סה"כ	60	ש"ס²

סוגי ההקבצים בב"א הכללי

א) **הקבצים חוגיים**: הם הקבצים המוצעים לב"א הכללי על ידי אחד החוגים בפקולטה: רוב חוגי הפקולטה מציעים הקבצים הכוללים סמינריון והקבצים שאינם כוללים סמינריון. מבנה ההקבצים מפורט בפרק זה (ראה בהמשך).

תלמידים בב"א הכללי **חייבים בהקבץ חוגי** אחד לפחות. התלמידים אינם יכולים לבחור בהקבץ חוגי שמציע חוג הלימודים השני שלהם.

מכל חוג ניתן לבחור בהקבץ חוגי אחד בלבד.

ב) **הקבצים בין-תחומיים** הנם הקבצים שיוזם הב"א הכללי עצמו. השיעורים בהקבצים אלה לקוחים מתחומים שונים ועושים שימוש בגישות שונות על מנת לטפל בנושא כלשהו. חלק מן ההקבצים כוללים סמינריון וחלקם אינם כוללים סמינריון. תיאור כללי של ההקבצים מופיע בדיעוון זה ורשימת הקורסים תופיע בנפרד, בחוברת מיוחדת שתפורסם על ידי הב"א הכללי לקראת פתיחת שנת הלימודים,

באתר הב"א הכללי - <http://www.tau.ac.il/humanities/general-studies>

ייתכנו שינויים ותוספות בתחומי הלימוד, בהתאם לנסיבות. ככלל אין התכנית מתחייבת לקיים מידי שנה את כל תחומי הלימוד.

ה. מהלך הלימודים

בכל שנה, על התלמיד ללמוד 20 ש"ס:

1. **בשנת הלימודים הראשונה: חייבים** תלמידי הב"א הכללי להשתתף בתרגיל לפיתוח מיומנויות למידה: (2 ש"ס), מתוך המבחר שתציע התכנית עפ"י שיקול דעתה (ראה פרק מערכת השיעורים) ו-6 ש"ס ב-3 הקבצים שונים (**הקבץ חוגי אחד לפחות**) - סה"כ 18 ש"ס.

2. **בשנת הלימודים השנייה**: ממשיכים בשיעורים מתקדמים בהקבצים שנפתחו בשנה א', 6 ש"ס בכל הקבץ, סה"כ 18 ש"ס. יש לשים לב, איזה הקבץ ברצונכם לסיים עם סמינריון, שכן קיימים תנאי קדם לרישום לסמינריון.

¹ תלמידים ממשיכים שטרם השתתפו בשיעור הייעודי, ירשמו בסמסטר א' לתרגיל לפיתוח מיומנויות למידה.

² קורסים בהיקף 3 ש"ס (מחוץ לפקולטה למדעי הרוח) משקלם כמספר השעות. שימו נא לב בחשבון מניין השעות הסופי לתואר, שלא תחסר לכם 1 ש"ס.

שיעור פנורמי 2 ש"ס: במהלך הלימודים יש להשתתף בקורס פנורמי, בהיקף של 2 ש"ס (שאינו מחוגי הלימוד של התלמיד), מתוך רשימה מרוכזת של קורסים פנורמיים שהפקולטה מציעה. הרשימה מופיעה בפרק הדן בלימודים הפקולטטיים*.

3. **בשנת הלימודים השלישית:** 4 ש"ס שיעורי בחירה בהקבץ ללא סמינריון ו- 8 ש"ס בכל הקבץ שיכלול סמינריון (כולל הסמינריון).

לתשומת לבם של תלמידים שיחלו את לימודיהם בסמסטר ב':

קורסי המבוא/חובה של חלק מן ההקבצים נלמדים בסמסטר א' בלבד. את ההקבצים האלה לא ניתן לפתוח בסמסטר ב'.

הקבץ "לימודי מזרח אסיה" אפשר לפתוח רק בסמסטר א'. בהקבץ זה אין סמינריון.

1. דרישות במהלך הלימודים

1. תלמידים המבקשים לשפר את ממוצע הציונים של לימודיהם במהלך הלימודים יוכלו להמיר עד שני קורסים שבהם השיגו ציון חיובי בשני קורסים אחרים ("קורסים עודפים"), במסגרת ההקבצים שאותם הם לומדים, ועל פי מבנה ההקבץ.
2. אפשר לשפר ציון חיובי - פעמיים בשנה א' (לא ניתן לצבירה במהלך הלימודים) ופעמיים נוספות עד לסוף התואר.
3. תלמיד רשאי לערער על ציון, עד שלוש פעמים במהלך לימודיו לתואר הראשון, בכל חוג בנפרד.
4. תלמידים שייכשלו בבחינות ביותר משלושה שיעורים ו/או תרגילים יופסקו לימודיהם.
5. עבודות בסיום קורס או סמינריון, יימסרו רק באמצעות מזכירות החוג המתאים ולא ישירות למורה. מועדי הגשת העבודות מפורסמים על לוחות המודעות ובלוח המבחנים בידיעון זה.
6. דין מועד מבחן-בית כדין מועד מבחן כתיב.
7. לא תתקבלנה עבודות באיחור, אלא רק במקרים חריגים ביותר, באישור מיוחד של ועדת ההוראה החוגית.

---

* **לימודים פקולטטיים** מורכבים מקורסים פנורמיים אותם יש לבחור מתוכניות הלימודים של חוגי הפקולטה, שאינם חוגי הלימוד של התלמיד. כל הקורסים הפנורמיים הם בהיקף של 2 ש"ס וציון הקורס מהווה חלק מהציון הסופי. במסלול הדו-חוגי בפקולטה - קורס פנורמי אחד בהיקף של 2 ש"ס בכל חוג. במסלול החד חוגי בפקולטה - 2 קורסים פנורמיים, כל קורס בהיקף של 2 ש"ס. (סה"כ 4 ש"ס) במסלול הדו-חוגי (חוג אחד בפקולטה חוג שני בפקולטה אחרת) - קורס פנורמי אחד בהיקף של 2 ש"ס.

השלמת חובות לימודים לתלמידים ממשיכים שהחלו את לימודיהם לפני תשס"ד:

תלמידים שטרם השלימו חובת לימוד "סדנת יסוד" מחוייבים בקורס פנורמי נוסף בהיקף של 2 ש"ס.

ז. סיום הלימודים לתואר וציון הגמר

ציון הגמר של תלמידים המסיימים כל חובותיהם לתואר הראשון ישוקלל כדלקמן:

לתלמידים שהחלו את לימודיהם לפני שנה"ל תשס"ד:

6%	ממוצע ציוני הקורסים הפקולטטיים (4 ש"ס)
64%	ממוצע ציוני הקורסים בחוג (למעט הסמינריונים)
30%	ממוצע ציוני הסמינריונים

לתלמידים שהחלו את לימודיהם משנה"ל תשס"ד ואילך:

70%	ממוצע ציוני כל הקורסים בחוג (למעט הסמינריונים)
30%	ממוצע ציוני הסמינריונים

ח. ועדת הוראה

ועדת ההוראה של התכנית עוסקת בתכניות לימודים ובפניות תלמידים.

נוהל פנייה

תלמידים המבקשים לפנות אל ועדת ההוראה של הבי"א הכללי יעשו זאת בכתב באמצעות מזכירות התכנית.

תלמידי הבי"א הכללי יפנו בכל בקשה חריגה (כמו מועדים מיוחדים לבחינות ולהגשת עבודות, ערעור על ציון וכיו"א) אל מזכירות הבי"א הכללי ולא אל מזכירות החוגים אשר בהם נלמדים הקורסים. ערעור על ציון יוגש למזכירות הבי"א הכללי עד 10 ימים מיום פרסום הציונים על לוח המודעות. את הבקשה יש לנמק וללוות בסימוכין. בקשה לארכה בהגשת עבודה יש למסור למזכירות לפני חלוף זמן ההגשה המקורי.

ראש התכנית	-	פרופסור אייל נווה
יועצת התכנית	-	ד"ר אירית בק
ע/מינהלית לראש התכנית	-	גב' ציפי קציר
מזכירות תלמידים	-	גב' מזל שלום, גב' רונית כהן

מזכירות התכנית: בניין גילמן, חדר 322, טל': 6409072-03, פקס: 6406904-03

קבלת קהל: ימים א', ב', ג', ד', שעות 10:00-13:00

e-mail: gstudies@post.tau.ac.il

<http://www.tau.ac.il/humanities/general-studies>

תכנית הלימודים הכלליים - מבנה ההקבצים החוגיים

להלן מבנה ההקבצים החוגיים של הפקולטה למדעי הרוח בב"א הכללי. פירוט שמות הקורסים, המרצים ושעות הלימוד מופיעים בתכניות הלימודים של החוגים עצמם בידיעון זה (מבנה ההקבצים הבין-תחומיים מופיע באינטרנט ובחוברת שניתן לקבלה במזכירות החוג).

הקבצי החוג לאנגלית (מסגרת 626)

הקבצים אלה משמשים דוגמא לאפשרויות בחירת קורסים בחוג לאנגלית. ההקבץ המתאים לכל סטודנט יקבע בעזרת יועץ מהחוג לאנגלית בעת הרישום.

כל השיעורים בחוג לאנגלית ניתנים בשפה האנגלית, אך מותרת כתיבת עבודות, בחינות וסמינריון בעברית, בתיאום עם מורה הקורס.

הקבץ מס' 1 - (ללא סמינריון)

ש"ס	4	מבוא לתרבות אנגליה
ש"ס	4	מבוא לתרבות אמריקה
ש"ס	4	קורס מתקדם
ש"ס	4	קורס מתקדם
ש"ס	16	

הקבץ מס' 2 - (כולל סמינריון)

ש"ס	4	מבוא
ש"ס	4	קורס תיאוריה
ש"ס	4	קורס מתקדם
ש"ס	4	קורס מתקדם
ש"ס	4	סמינריון
ש"ס	20	

הקבץ מס' 3 - (כולל סמינריון)

ש"ס	4	מבוא
ש"ס	4	קורס תיאוריה
ש"ס	4	חיבור
ש"ס	4	קורס מתקדם
ש"ס	4	סמינריון
ש"ס	20	

הקבצי החוג לארכיאולוגיה (מסגרת 671)

הקבץ בתחום ארכיאולוגיה א"י - עם סמינריון³

	-	הארכיאולוגיה של א"י משחרר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים (שיעור חובה)
ש"ס 4		
ש"ס 2		ארכיאולוגיה מהי (שיעור חובה)
	-	שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ (אפשרית בחירה גם מתחום תרבויות המזרח הקדום בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס)
ש"ס 10		
ש"ס 4		סמינריון
ש"ס 20		

הקבץ בתחום תרבויות המזרח הקדום - עם סמינריון¹

	-	מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)
ש"ס 2		
ש"ס 2		מהלבריינט למלחמת טרויה: תרבויות יוון הקדם-קלאסית (חובה)
ש"ס 2		או מבוא לתרבות אנטוליה (חובה)
	-	שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ (אפשרית בחירה גם מתחום ארכיאולוגיה של א"י, בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס)
ש"ס 10		
ש"ס 4		סמינריון
ש"ס 20		

הקבץ ללא סמינריון

	-	ארכיאולוגיה מהי (חובה)
ש"ס 2		
ש"ס 4		הארכיאולוגיה של א"י משחרר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים (חובה)
ש"ס 2		מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)
ש"ס 8		שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג עפ"י הנחיות היועץ
ש"ס 16		

הקבצי החוג לבלשנות (מסגרת 627)

המספר המסומן בסוגריים מציין שעות תרגיל שאינן נכללות במניין השעות להקבץ. שיעורים המוגשים בשפה האנגלית (נכון לשנת תשס"ה) מסומנים בכוכבית. הקורס "יסודות הבלשנות התיאורטית" נקרא בעבר (עד שנת תש"ס) "מבוא לבלשנות כללית". כל ההקבצים יכולים להיות גם הקבצים ללא סמינר.

	הקבץ פרגמטיקה	דרישת קדם
	מבוא לבלשנות	$2 + (2) \text{-----}$
	יסודות הבלשנות התיאורטית	$2 + 4$
	מבוא לפרגמטיקה	4
	הממשק בין לשון להיסק	4
		מבוא לפרגמטיקה או מבוא לסמנטיקה
		ויסודות הבלשנות התיאורטית

סה"כ: 16 ש"ס

³ תנאי קדם לסמינריון – ציון חיובי בקורסי החובה

עם סמינר :

מבוא לפרגמטיקה או יסודות הסמנטיקה	4	תיאוריות בפרגמטיקה
הפורמלית או מבוא לחקר השיח ⁴		
מבוא לפרגמטיקה או מבוא לסמנטיקה ¹	4	א : פרגמטיקה ודקדוק

סה"כ: 20 ש"ס**הקבץ שיח**

-----	(2) + 2	מבוא לבלשנות
-----	4	שיטות מחקר
יסודות הבלשנות התיאורטית	4	מבוא לחקר השיח
מבוא לחקר השיח + שיטות מחקר	2	היבטים קוגניטיביים של השלילה
מבוא לבלשנות או קורס מבוא בנושא נשים ומגדר ⁵	2	א : לשון וכח

מבוא לחקר השיח + שיטות מחקר	4	שפה ליטרלית ולא ליטרלית (כשיעור)
מבוא לחקר השיח + שיטות מחקר	4	א : פסיכולינגוויסטיקה של ההומור (כשיעור)

סה"כ: 16 ש"ס**עם סמינר :**

מבוא לחקר השיח + שיטות מחקר	4	פסיכולינגוויסטיקה של ההומור
מבוא לחקר השיח + שיטות מחקר	4	א : היבטים קוגניטיביים של השלילה
מבוא לחקר השיח + שיטות מחקר	4	א : שפה ליטרלית ולא ליטרלית

סה"כ: 20 ש"ס**הקבצי החוג לגיאוגרפיה (מסגרת 691)****הקבץ מס' 1 - ללא סמינריון**

8 ש"ס	2 מבואות לפי בחירה (2X4)
4 ש"ס	2 שיעורי יסוד
<u>4 ש"ס</u>	2 שיעורים נושאים (חייבים להיות מתחום המבואות ושיעורי היסוד)
16 ש"ס	סה"כ

הקבץ מס' 2 - כולל סמינריון

8 ש"ס	2 מבואות לפי בחירה (2X4)
4 ש"ס	2 שיעורי יסוד
2 ש"ס	1 שיעור בחירה (חייב להיות מתחום המבואות ושיעורי היסוד)
2 ש"ס	סמינריון בסיסי נושאי
<u>4 ש"ס</u>	סמינריון מתקדם
20 ש"ס	סה"כ

הערה: כל לימודי החוג לגיאוגרפיה מתקיימים בבניין יד אבנר.

⁴ הציון בקורס זה חייב להיות 90 לפחות

⁵ קורסים בנושא נשים ומגדר ניתנים בחוג להיסטוריה כללית, בתכנית הלימודים הכלליים ובתכנית לימודי נשים ומגדר

הקבצי החוג להיסטוריה כללית (מסגרת 621)

הקבצים עם סמינריון

הקבץ עם דגש על לימודי העת העתיקה

ש"ס	4	חברה, משטר ותרבות ביוון העתיקה
ש"ס	4	חברה, משטר ותרבות ברומא העתיקה
ש"ס	4	חברה, משטר ותרבות בימי הביניים או חברה, או משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת
ש"ס	4	שיעורים בעת העתיקה
ש"ס	4	סמינריון בעת העתיקה
ש"ס	20	

הקבץ עם דגש על לימודי נצרות

ש"ס	4	חברה, משטר ותרבות בימי הביניים
ש"ס	4	חברה, משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת
ש"ס	4	חברה, משטר ותרבות ברומא העתיקה או חברה, משטר ותרבות במערב אירופה במאה ה-19 (שיעורים מתאימים)
ש"ס	4	סמינריון בימי הביניים או בעת חדשה מוקדמת
ש"ס	20	

הקבץ עם דגש על מערב אירופה

ש"ס	4	חברה, משטר ותרבות במערב אירופה במאה ה-19
ש"ס	4	חברה, משטר ותרבות במאה ה-20
ש"ס	8	שיעורים מתאימים ב- : חברה, משטר ותרבות בעת החדשה המוקדמת או חברה, משטר ותרבות בימי הביניים
ש"ס	4	או חברה, משטר ותרבות ברומא העתיקה או חברה, משטר ותרבות ביוון העתיקה
ש"ס	20	סמינריון במערב אירופה

הקבץ כללי ללא סמינריון

ש"ס	8	שני תרגילי מבוא : "חברה, משטר ותרבות" משתי תקופות שונות (על-פי בחירה)
ש"ס	8	שיעורים על-פי בחירה
ש"ס	16	

הקבצי החוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה

(מסגרת 637 – הקבץ איסלאם; מסגרת 638 – הקבץ מזה"ת; מסגרת 639 – הקבץ אפריקה)
 הקבץ מס' 1 - מגמת המזה"ת בעת החדשה:

ש"ס	6	מבוא להיסטוריה של המזה"ת בעת החדשה + תרגיל יש לבחור שיעור אחד מתוך שני השיעורים: תולדות הערבים והאיסלאם
ש"ס	4	או מבוא לתולדות האימפריה העות'מאנית
ש"ס	6	שיעורי בחירה
ש"ס	16	
ש"ס	4	סמינריון
ש"ס	20	סה"כ

הקבץ מס' 2 - מגמת אפריקה בעת החדשה

ש"ס	4	מבוא להיסטוריה של אפריקה
ש"ס	4	הטוב, הרע והמכוער – סוגיות מרכזיות באפריקה המודרנית
ש"ס	4	האימפריאליזם האירופי וחלוקת אפריקה
ש"ס	4	שיעור בחירה
ש"ס	16	
ש"ס	4	תוספת סמינריון
ש"ס	20	סה"כ

לתשומת לב:

בכל הקורסים שמוזכרת המילה "טקסטים" נדרשת ידיעת השפה הערבית.

הקבצי החוג להיסטוריה של עם ישראל (מסגרת 677)

הקבץ של החוג להיסטוריה של עם ישראל יורכב מ- 16 ש"ס, או מ- 20 ש"ס כולל סמינריון, תוך שמירה על העקרונות הבאים:

- ההקבץ חייב להיות כולו בחוג להיסטוריה של עם ישראל.
- הקורסים בחוג מחולקים לשלש תקופות בסיסיות: העת העתיקה, ימי הביניים והעת החדשה.
כל תלמיד חייב שתי תקופות היסטוריות שונות (שני שיעורים ותרגיל נושאי בשתי תקופות מתוך שלוש).
- תלמיד המבקש להשתתף בסמינריון יוכל לעשות כן רק לאחר שמיעת רקע מתאים בנושא, דהיינו, שיעור ותרגיל נושאי בתקופה בתחום הסמינריון.

מבנה ההקבץ:

ש"ס	4	2 שיעורים בתקופה א'
ש"ס	4	2 שיעורים בתקופה ב'
ש"ס	4	תרגיל נושאי בתקופה א'
ש"ס	4	תרגיל נושאי בתקופה ב'
ש"ס	16	
ש"ס	4	תוספת סמינריון בתקופה א' או בתקופה ב'
ש"ס	20	סה"כ

הקבצי החוג ללימודים קלאסיים (מסגרת 672)

בחוג 4 התמחויות: יוונית, רומית, תרבות קלאסית וארכיאולוגיה קלאסית.

התמחות יוונית (ללא סמינריון)

ש"ס	8	לשון יוונית למתחילים
ש"ס	8	שיעורים
ש"ס	16	

התמחות רומית (ללא סמינריון)

ש"ס	8	לשון רומית למתחילים
ש"ס	8	שיעורים
ש"ס	16	

התמחות בתרבות קלאסית או בארכיאולוגיה קלאסית (ללא סמינריון)

ש"ס	16	שיעורים על פי בחירה מכל המגמות
-----	----	--------------------------------

התמחות בתרבות קלאסית (עם סמינריון)

ש"ס	12	שיעורים
ש"ס	4	פרוסמינריון, או שני פרוסמינריונים ⁶
ש"ס	4	סמינריון ⁷
ש"ס	20	

הקבצי החוג ללשון העברית וללשונות השמיות (מסגרת 614)

1. הקבצי המחלקה ללשון העברית

א. הקבצים ללא סמינריון

הקבץ 1: יסודות הלשון העברית

ש"ס	4	מושגי יסוד במדע הלשון (א'+ב') (או: תורת ההגה)
ש"ס	4	יסודות הדקדוק
ש"ס	2	יסודות התחביר
ש"ס	2	הלשון העברית לתקופותיה (ש')
ש"ס	2	מבוא ללשונות השמיות (ש')
ש"ס	2	תחביר העברית בת זמננו
ש"ס	16	

⁶ ההשתתפות בפרו"ס מותנית בהשתתפות ב- 2 שיעורים בעלי אופי ספרותי. פרוסמינריון של 4 ש"ס ובכלל זה הגשת עבודה, או 2 פרוסמינריונים של 2 ש"ס כל אחד ובכלל זה, הגשת עבודה אחת.

⁷ ההשתתפות בסמינריון תתאפשר רק אחרי השתתפות בפרו"ס.

הקבץ 2: שער לדקדוק ההיסטורי

ש"ס	2	מושגי יסוד במדע הלשון א'
ש"ס	4	יסודות הדקדוק
ש"ס	4	ערבית למתחילים
ש"ס	4	הלשון העברית לתקופותיה (ש' + ת')
ש"ס	2	מבוא ללשונות השמיות (ש')
ש"ס	16	

הקבץ 3: יסודות הלשון, תחביר וסמנטיקה

ש"ס	4	יסודות הדקדוק
ש"ס	2	יסודות התחביר
ש"ס	4	הלשון העברית לתקופותיה (ש' + ת')
ש"ס	2	תחביר העברית בת זמננו
ש"ס	4	סמנטיקה א' + סמנטיקה ב'
ש"ס	16	

* הערה:

בהקבץ זה ניתן להמיר את הקורסים "הלשון העברית לתקופותיה – תרגיל" ו"תחביר העברית בת זמננו" בקורס "תחביר למתקדמים" (4 ש"ס)

ב. הקבץ הכולל סמינריון:**הקבץ 4: עיוני תחביר וסמנטיקה**

ש"ס	4	מושגי יסוד במדע הלשון (א+ב)
ש"ס	2	יסודות התחביר
ש"ס	2	תחביר העברית בת זמננו
ש"ס	2	סמנטיקה א'
ש"ס	2	סמנטיקה ב'
ש"ס	4	תחביר למתקדמים
ש"ס	4	סמינריון בתחביר או בסמנטיקה
ש"ס	20	

2. הקבץ המחלקה ללשונות השמיות (הקבץ ללא סמינריון)
מבט על הלשונות השמיות

ש"ס	2	פיניקית
ש"ס	4	מבוא ללשונות השמיות (ש'+ת')
ש"ס	2	לשונות וכתבים במרחב השמי
ש"ס	2	מפת שפות העולם
ש"ס	4	שפה למתחילים (על פי ייעוץ)
ש"ס	2	מקורותיה הקדומים של העברית
ש"ס	16	

* בחלק מהקבצי המחלקה ללשון העברית אפשר להמיר קורסים בהיקף של 2-4 ש"ס בקורס "יסודות הלשון" (א' או ב' או שניהם) – בהתאם לייעוץ.

* הקבצי המחלקה ללשון העברית יכולים לשמש בסיס (לא מלא) המאפשר השתלבות בעתיד בתכנית הלימודים בעריכה לשונית (בכפוף לתנאי הקבלה לתכנית).

הקבצי החוג ללימודי מזרח אסיה (מסגרת 687)

הקבץ זה ניתן לפתוח רק בסמסטר א'.
 החוג מציע הקבץ ללא סמינריון בלבד.
 התלמידים יכולים להרכיב לעצמם הקבץ בן 16 ש"ס משיעורי המבוא והשיעורים המונוגרפיים של החוג ללימודי מזרח אסיה (לא תרגילים ולא שפות).
 התלמידים יכולים לבחור בכל שלושת שיעורי המבוא כל שיעור 4 ש"ס:
 מבוא לתולדות סין
 מבוא לתולדות יפן
 מבוא לתולדות הודו
 או לחילופין, לשיעור מבוא אחד או שניים. שיעורים מונוגרפיים שייבחרו הם בהמשך לשיעורי המבוא שנלמדו.

הקבצי החוג למקרא (מסגרת 612)

החוג מציע הקבצים בתחומים שונים של לימודי המקרא - חקר המקרא הביקורתי ופרשנות המקרא לדורותיה; מחשבת המקרא; המקרא ועולמו; ספרות המקרא ודרכי עיצובה.

הקבץ מס' 1 - אמונות ודעות במקרא - ללא סמינריון

ש"ס	4	קורס במחשבת המקרא
ש"ס	4	מבוא לחקר המקרא או קורס בספרות המקרא
<u>ש"ס</u>	<u>8</u>	שיעורים שעניינם אמונות ודעות במקרא
ש"ס	16	

הקבץ מס' 2 - ספרות המקרא ודרכי עיצובה - ללא סמינריון

ש"ס	4	קורס בספרות המקרא
<u>ש"ס</u>	<u>12</u>	שיעורים בתחום (מז'אנרים שונים)
ש"ס	16	

הקבץ מס' 3 - חקר המקרא הביקורתי ופרשנות המקרא לדורותיה - כולל סמינריון

ש"ס	4	מבוא לחקר המקרא
ש"ס	2	מבוא לפרשנות מסורתית או פרשנות חז"ל
ש"ס	2	תרגיל בפרשנות מסורתית או פרשנות חז"ל
ש"ס	4	מיומנות חוגית
ש"ס	4	תרגיל טקסטואלי ⁸
<u>ש"ס</u>	<u>4</u>	סמינריון ⁹
ש"ס	20	

⁸ תנאי מוקדם להשתתפות בתרגיל טקסטואלי: השתתפות במבוא לחקר המקרא ובמיומנות חוגית.
⁹ תנאי מוקדם להשתתפות בסמינריון: השתתפות בתרגיל טקסטואלי (ראה הערה מס' 1).

הקבץ מס' 4 - כולל סמינריון

		מבוא לחקר המקרא
4	ש"ס	או קורס בספרות המקרא או במחשבת המקרא
4	ש"ס	מיומנות חוגית
4	ש"ס	תרגיל טקסטואלי ¹⁰
4	ש"ס	סמינריון ¹¹
4	ש"ס	שיעורים כלליים במקרא או פרשנות עתיקה
20	ש"ס	

הקבצי החוג לספרות עברית (מסגרת 615)

התוכנית שלהלן מיועדת לתלמידים הפותחים את לימודי ההקבץ בתשס"ה. תלמידים שהחלו בשנים קודמות ימשיכו על-פי המתכונת שבה פתחו. כל ההקבצים מופיעים בהיקף מלא הכולל סמינריון (20 ש"ס). תלמידים המבקשים ללמוד הקבץ ללא סמינריון (16 ש"ס) יגרעו את הסמינריון מתכנית ההקבץ שיבחרו. כדי לראות את פרטי הקורסים המדוייקים (שמותיהם, המורים, השעות) יש לעיין בידיעון זה בפרק החוג לספרות עברית.

הקבץ 1: התרבות העברית בימי הביניים

		מבוא לשירה העברית בימי הביניים (ש)
		שיעורי בחירה בתחום
4	ש"ס	
12	ש"ס	
16	ש"ס	סה"כ
4	ש"ס	
20	ש"ס	סה"כ

סמינריון

הקבץ 2: הסיפור העממי ומיסטיקה יהודית

		מבוא לאגדה ולספרות עממית (ש) או מיסטיקה יהודית והסיפור הקבלי
		שיעורי בחירה בתחום
4	ש"ס	
12	ש"ס	
16	ש"ס	סה"כ
4	ש"ס	
20	ש"ס	סה"כ

סמינריון

הקבץ 3: שירה עברית וישראלית

		מבוא לשירה + יסודות השירה (ש+ת')
		קווי מיתאר לשירה העברית (ש)
		שיעורי בחירה בתחום
4	ש"ס	
4	ש"ס	
8	ש"ס	
16	ש"ס	סה"כ
4	ש"ס	
20	ש"ס	סה"כ

סמינריון

¹⁰ תנאי מוקדם להשתתפות בתרגיל טקסטואלי: השתתפות במבוא לחקר המקרא ובמיומנות חוגית.
¹¹ תנאי מוקדם להשתתפות בסמינריון: השתתפות בתרגיל טקסטואלי (ראה הערה מס' 1).

		הקבץ 4: סיפורת עברית ותרבות ישראלית
		מבוא לסיפורת+ יסודות הסיפורת (ש' + ת')
4 ש"ס		הסיפורת העברית במאתיים השנים האחרונות
4 ש"ס		שיעורי בחירה בתחום
8 ש"ס		סמינריון
4 ש"ס		
20 ש"ס	סה"כ	

הקבצי החוג לפילוסופיה (מסגרת 618)

		הקבץ מס' 1 - מבואות (ללא סמינריון)
		מבוא כללי ללוגיקה - שו"ת (ניתן רק בסמסטר א')
4 ש"ס		מבוא לפילוסופיה יוונית
2 ש"ס		מבוא לפילוסופיה חדשה
2 ש"ס		קריאה מודרכת א'
2 ש"ס		3 מבואות בתחומי הלימוד (2 x 3)
6 ש"ס		
16 ש"ס		

		הקבץ מס' 2 - ללא סמינריון
		מבואות שונים
8 ש"ס		שיעור המשך באחד מתחומי הלימוד + תרגיל צמוד ¹²
4 ש"ס		שיעורי בחירה בתחומי הלימוד
4 ש"ס		
16 ש"ס		

		הקבץ מס' 3 - כולל סמינריון¹³
		קריאה מודרכת א'
2 ש"ס		מבואות בתחומי הלימוד (2 X 2)
4 ש"ס		מבוא היסטורי (פילוסופיה יוונית או פילוסופיה חדשה)
2 ש"ס		קריאה מודרכת (לתלמידי ב"א כללי)
2 ש"ס		שיעור המשך באחד מתחומי הלימוד הנ"ל + תרגיל צמוד ¹⁴
4 ש"ס		מבוא היסטורי נוסף, או מבוא תחומי נוסף, או שיעור בחירה בתחום לימוד ההמשך
2 ש"ס		סמינריון בתחום הלימוד
4 ש"ס		
20 ש"ס		

¹² תנאי קדם לשיעור המשך + תרגיל, ציון חיובי במבוא המתאים.

¹³ אין אפשרות להשתתף בסמינריון בפילוסופיה הודית או פילוסופיה סינית

¹⁴ תלמיד שיבחר בתחום תורת המוסר ו/או פילוסופיה פוליטית, ישתתף במהלך לימודיו בשני מבואות ויתמחה רק באחד מאלה. כנ"ל לגבי פילוסופיה הודית ופילוסופיה סינית.

הקבצי החוג לפילוסופיה יהודית, תלמוד וקבלה (מסגרת 616)

ההקבצים הבאים מתייחסים לארבעה מתוך חמשת מדורי החוג. להקבצים המתייחסים למדור ב' : "עולמם של חכמים – הלכה ואגדה", אנא עיינו ברשימת ההקבצים המוצעים בחוג לתלמוד.

א.הקבצים ללא סמינריון

11. הקבצי מבואות

עד ארבעה שיעורי מבוא בכל אחד ממדורי החוג כאשר ניתן גם לצרף את השיעורים הנלווים למבוא באותו המדור.

האפשרויות הן:

16 ש"ס	4 X 4 סה"כ	1.1	4 שיעורי מבוא בכל אחד ממדורי החוג
12 ש"ס		2.1	3 שיעורי מבוא בשלושה מדורים
4 ש"ס			שיעורים נלווים ששייכים לאחד מהמבואות שנלמדו
16 ש"ס	סה"כ		
8 ש"ס		3.1	2 שיעורי מבוא בשני מדורים
8 ש"ס			2 שיעורים נלווים באותם שני מדורים
16 ש"ס	סה"כ		

2. הקבצים מדוריים – עם או בלי סמינריון

בכל אחד מארבעת מדורי החוג ניתן ליצור את ההקבץ הבא:

4 ש"ס			שיעור מבוא במדור
4 ש"ס			השיעור הנלווה למבוא במדור
8 ש"ס			2 שיעורים מתקדמים באותו המדור
16 ש"ס	סה"כ		
4 ש"ס			תוספת סמינריון באותו מדור
20 ש"ס	סה"כ		

הקבצי החוג לצרפתית (מסגרת 625)

החוג לצרפתית מציע שני הקבצים שונים: אחד ללא לימודי שפה והשני עם לימודי שפה.

הקבץ עם לימודי שפה

1. רמה א' - ללא ידע קודם בצרפתית
2. רמה ב' - עם ידע קודם בצרפתית
3. רמה ג' - למתקדמים בשפה הצרפתית. השיעורים, העבודות והבחינות בחטיבה זו הם בשפה הצרפתית.

ההקבץ עוסק בתרבות הצרפתית על רבדיה השונים: היסטוריה ומוסדות של צרפת, פוליטיקה ותקשורת, ספרות, אמנויות ופילוסופיה. השיעורים ניתנים בשפה העברית על בסיס קריאת טקסטים במקור הצרפתי, פרט לשיעור תרבות צרפת (שנה א') שבמסגרתו ניתנים הטקסטים בעברית (ראה תכנית מפורטת בחוג לצרפתית).

ניתן להגיע במסגרת ההקבץ לפטור משפה זרה שנייה ברמת מתחילים או מתקדמים בשפה הצרפתית בהתאם להיקף לימודי השפה (לא נספר במניין השעות ולא משוקלל).

לתשומת לב הסטודנטים: החוג לצרפתית מציע שיעורים נוספים של הבעה בעל-פה, שלא נכללים במניין השעות הנדרשות לחטיבה. קורסים אלה מיועדים לשיפור רמת השפה של הסטודנטים.

מבנה הלימודים –

הקבץ המעניק פטור משפה זרה שנייה ברמת מתחילים (לא משוקלל)

שנה א'

4 ש"ס	תרבות צרפת + תרגיל (סמ' א' או ב')
6 ש"ס (הנחשבים ל-4 ש"ס)	אימון בקריאה ודקדוק
10 ש"ס (הנחשבים ל-8 ש"ס)	סה"כ

שנים ב'-ג'

הקבץ ללא סמינריון

2 ש"ס או 4 ש"ס	קריאה מודרכת בטקסטים מן התרבות הצרפתית
	שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת
4 ש"ס או 6 ש"ס	(ע"ב טקסטים בצרפתית)
16 ש"ס	סה"כ

הקבץ כולל סמינריון

8 ש"ס	לימודי דרישות הקדם (ראה לעיל)
2 ש"ס	קריאה מודרכת מן התרבות הצרפתית
6 ש"ס	שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת
4 ש"ס	סמינריון (בעברית בלבד)
20 ש"ס	סה"כ

הקבץ המעניק פטור משפה זרה שנייה ברמת מתקדמים (לא משוקלל)**שנה א'**

4 ש"ס	תרבות צרפת + תרגיל (סמ' א' או ב')
6 ש"ס (הנחשבים ל-4 ש"ס)	אימון בקריאה ודקדוק סמ' א'
6 ש"ס (הנחשבים ל-4 ש"ס)	אימון בקריאה ודקדוק סמ' ב'
16 ש"ס (הנחשבים ל-12 ש"ס)	סה"כ

שנים ב'-ג'**הקבץ ללא סמינריון**

2 ש"ס	קריאה מודרכת בטקסטים מן התרבות הצרפתית
<u>2 ש"ס</u>	שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת
16 ש"ס	(ע"ב טקסטים בצרפתית)
	סה"כ

הקבץ כולל סמינריון

12 ש"ס	לימודי דרישות הקדם (ראה לעיל)
2 ש"ס	קריאה מודרכת בטקסטים מן התרבות הצרפתית
2 ש"ס	שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת
<u>4 ש"ס</u>	סמינריון (בעברית בלבד)
20 ש"ס	סה"כ

ב. הקבץ בעברית בלבד (ללא לימודי שפה)

במסגרת זו כל הקורסים ניתנים בשפה העברית על בסיס טקסטים מתורגמים. הקבץ זה פתוח בפני סטודנטים ללא כל ידע בשפה.

מבנה הלימודים**שנה א' - לימודי חובה**

4 ש"ס	תרבות צרפת מימי הביניים ועד המהפכה הצרפתית (ש'+ת')
<u>4 ש"ס</u>	תרבות צרפת מהמהפכה הצרפתית ועד ימינו (ש'+ת')
8 ש"ס	סה"כ

שנים ב' ו-ג' - הקבץ ללא סמינריון

8 ש"ס	שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת (בחירה, בעברית בלבד)
16 ש"ס	סה"כ

הקבץ כולל סמינריון

8 ש"ס	שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת (בחירה, בעברית בלבד)
<u>4 ש"ס</u>	סמינריון
20 ש"ס	סה"כ

הקבצי שפה וספרות ערבית (מסגרת 623)

נדרשת ידיעת השפה הערבית ברמת בגרות.

הקבץ ללא סמינריון

ש"ס	4	קוים מאפיינים בספרות הקלאסית + תרגיל נלווה
ש"ס	4	תולדות הספרות הערבית המודרנית + תרגיל נלווה
ש"ס	2	סיפורת מודרנית
ש"ס	6	מושגי יסוד באסלאם + תרגיל נלווה
ש"ס	16	סה"כ

תלמידים המעוניינים בהקבץ עם סמינריון חייבים לעמוד בבחינת כניסה ובשיעורי מיומנויות שיקבעו על-פי בחינה זו.

הקבץ עם סמינריון

ש"ס	4	קוים מאפיינים בספרות הקלאסית + תרגיל נלווה לני"ל
ש"ס	4	תולדות הספרות הערבית המודרנית + תרגיל נלווה לני"ל
ש"ס	2	סיפורת מודרנית
ש"ס	6	מושגי יסוד באסלאם + תרגיל נלווה לני"ל
ש"ס	4	סמינריון
ש"ס	20	סה"כ

הקבצי החוג לתורת הספרות הכללית (מסגרת 628)

1. **הקבץ ללא סמינריון (16 ש"ס):**
בחירה חופשית מתוך השיעורים והתרגילים, בכפוף לאישור היועץ מטעם החוג לתורת הספרות.
2. **הקבץ הכולל סמינריון (20 ש"ס):**
דרישת קדם - קורס מבואי בתחום בו ניתן הסמינריון.
הקורסים הבאים ייחשבו כקורסים מבואיים לצורך סמינריון:
מבוא לספרות + הדרכה אישית - לצורך סמינריון בסיפורת
או בתורת הספרות
או בפואטיקה.
יסודות השיר + הדרכה אישית - לצורך סמינריון בשירה.
תחנות יסוד בספרות המערב - לצורך קורסים בספרות השוואתית.
בעיות יסוד בתורת הספרות מפרספקטיבה קוגניטיבית -
לצורך סמינריון בגישה קוגניטיבית לטכסט.
מבוא לתורת התרגום - לצורך קורסים בתורת התרגום.

ניתן ללמוד כל אחד מהמבואות הנ"ל כשיעור לשמו, גם במסגרת הקבץ ללא סמינריון.

הקבצי החוג לתלמוד (מסגרת 682)**הקבצים ללא סמינריון:**

ש"ס	2	1.1 מעמד האשה, נישואין והמשפחה בהלכה ובאגדה
ש"ס	2	אישות, גרושין והמשפחה בהלכה ובאגדה
ש"ס	4	מחלוקות פוליטיות וזרמים דתיים בעולמם של חז"ל (ח"א וח"ב) 4 קורסי המבוא הבאים:
ש"ס	2	התנאים – ספרותם ועולמם
ש"ס	2	האמוראים – ספרותם ועולמם
ש"ס	2	מבוא לספרות חכמי פרובנס
ש"ס	2	מבוא לסידור התפילה
ש"ס	16	

ש"ס	4	1.2 2 קורסים מתוך קורסי המבוא הבאים:
		התנאים – ספרותם ועולמם (2 ש"ס)
		האמוראים – ספרותם ועולמם (2 ש"ס)
		מבוא לספרות חכמי פרובנס (2 ש"ס)
		מבוא לסידור התפילה (2 ש"ס)
ש"ס	4	מכינה לתלמוד
ש"ס	4	מחלוקות פוליטיות וזרמים דתיים בעולמם של חז"ל (ח"א וח"ב)
ש"ס	4	קורסי בחירה בפילוסופיה יהודית או בחוג אחר במדעי היהדות
ש"ס	16	

הקבץ עם סמינריון

ש"ס	4	קורסי מבוא של החוג (ראו לעיל)
ש"ס	4	מכינה לתלמוד
ש"ס	4	מחלוקות פוליטיות וזרמים דתיים בעולמם של חז"ל (ח"א וח"ב)
ש"ס	4	קורסי בחירה בפילוסופיה יהודית או בחוג אחר במדעי היהדות
ש"ס	4	סמינריון ¹⁵
ש"ס	20	

¹⁵ סמינריון בהלכה מחייב שמיעת מינימום של 8 ש"ס תלמוד בבלי. סמינריון באגדה מחייב שמיעת המבוא באגדה.

הקבצים בין-תחומיים המיועדים לתלמידי ב"א כללי

מבנה ההקבצים, פירוט שמות הקורסים, המרצים ושעות הלימוד יופיעו בחוברת נפרדת שתתפרסם באינטרנט מאמצע חודש ספטמבר 2005.

לימודי ישראל (מסגרת 110)

אחראי: ד"ר עודד מנדה-לוי

הקבץ לימודי ישראל מבקש להציג בפני התלמידים מבט בין-תחומי על החברה בישראל. מה מאפיין אותה? מה מטריד אותה? מה מאיים עליה ומה קוסם לה? ההקבץ יבחן את ההיסטוריה של החברה בישראל ומעט מן הפרה-היסטוריה שלה, הוא יבחן את החברה שהתפתחה בה ואת היצירה התרבותית שנוצרה בה. השיעורים בהקבץ יציגו בפני הסטודנטים את הגישות החשובות לחקר החברה בישראל: היסטוריה חברתית ופוליטית; חקר הספרות והאמנות הפלסטית; סוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

להקבץ מטרה משולשת:

1. מפגש עם המגמות ההיסטוריות העיקריות (ועם מי שנשארו בשוליהן), עם איפיוני החברה העיקריים (על המגמות המאחדות והמפרקות שפעלו בה) ועם יצירות האמנות המשפיעות ביותר (בעיקר בספרות, באמנות הפלסטית, בקולנוע ובטלביזיה).
2. ההקבץ ינסה להקנות לסטודנטים כלים למבט ביקורתי ואמפתי על החברה והתרבות בישראל.
3. ההקבץ מתכוון לסייע לסטודנטים בהבנת מורכבותה של החברה בישראל ולערער על חלק מן הסטריאוטיפים הרווחים בין אזרחיה, חוקרים ונחקרים גם יחד.

הקבץ פסיכולוגיה ופסיכואנליזה בראי מדעי הרוח (מסגרת 171)

אחראית: ד"ר איריס מילנר

מטרת ההקבץ היא להציג גישות ומושגים בסיסיים בפסיכולוגיה ופסיכואנליזה (כגון: מושג העצמי, הלא מודע, השלכות הקשר אם-ילד) תוך היכרות עם מקורות ראשוניים משמעותיים, ועל רקע תולדות הפילוסופיה והמחשבה המדעית. במסגרת ההקבץ יידונו מחד-גיסא, סוגיות וגישות שהשפיעו ונקלטו בתחומים השונים של מדעי-הרוח כגון: פילוסופיה, ספרות, לימודי נשים והבדלים בין המינים - ומאידך גיסא הביטוי שקיבלו באותם תחומים.

מפגשי תרבויות: בין עם לעולם (מסגרת 200)

אחראי: ד"ר אביעד קליינברג

יועצת: ד"ר אירית בק

באי הפסחא צמחה תרבות ייחודית שלא הושפעה משום תרבות אחרת עד לבואם של האירופאים במאה השמונה עשרה. ישנן מעט מאוד תרבויות כדוגמת זו של אי הפסחא. רוב התרבויות בעולם הן יציר כלאיים, תוצר של מפגשים בין קבוצות שונות ומסורות שונות. התרבות היהודית אינה יוצאת דופן. אפשר לראות את היהדות כמוגדרת אך ורק על ידי הדת שנתנה למשה בסיני. אולם תפיסה כזאת אינה נכונה היסטורית ואינה עושה צדק עם העושר והדינמיות של התרבות היהודית. התרבות היהודית נוצרה נדבך על גבי נדבך כתוצאה מהתפתחויות פנימיות ואינסוף דיאלוגים – עיתים ידידותיים ועתים עוינים – עם תרבויות

שכנות. במקרא באות לידי ביטוי השפעות עמוקות של התרבות הבבלית; התלמוד נכתב מתוך דיאלוג ותחרות עם התרבויות הפרסית והיוונית; החברה היהודית בימה"ב קיימה דיאלוג ער עם התרבויות המוסלמית והנוצרית, והיהדות בת זמננו מתמודדת יום יום ושעה שעה עם התרבות "המודרנית" של המערב. הקבץ "מפגשי תרבויות" יבחן את היהדות כדיאלוג מתמשך עם רעיונות שצמחו בתרבויות אחרות. מטרת ההקבץ היא לבחון מחדש את מיתוס "עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב". היהודים מעולם לא שכנו בדד, ומאז ומתמיד התחשבו בגויים. ההקבץ יציע שיעורים שיעסקו במפגש בין קודש לחול, בין יהודים לבבלים, למצרים, ליוונים, למוסלמים ולנוצרים. הוא יבחן את היהדות החילונית כתגובה דינמית לאתגר של המודרניות ולא ככישלון הדתיות. הוא יעסוק ביהדות כאורח חיים שיש בו טקסים דתיים ודינמיקות חברתיות, פנאי ושעשוע, פילוסופיה והלכה. השיעורים בהקבץ יתפרשו למן ראשית העם העברי ועד ימינו. הם יעסקו בזהות יהודית – חילונית ודתית – וינסו לבחון הן את המקרה המיוחד של העם היהודי והן את השאלות העקרוניות המתעוררות מתוך העיון בחוויית המפגש עם האחר.

הקבץ לימודים אמריקאיים (מסגרת 306)

אחראית: ד"ר הדה בן-בסט

תכנית זו מיועדת להקנות לתלמידים ידע בתרבות האמריקאית, תולדותיה וקשריה עם העולם התרבותי הסובב אותה. בתכנית לימודים זו יוצעו קורסים הנוגעים לתרבות האמריקאית תוך גישה בין תחומית לנושא.

הרכבת ההקבצים תעשה בעזרת היועץ מתוך רשימת הקורסים המובאת להלן על פי המבנה המוצע של ההקבצים. ניתן ללמוד הקבץ ללא סמינריון או הקבץ הכולל סמינריון. על הסמינריון להיות בתחום המודגש בהקבץ הנלמד. (הקבץ ספרותי או היסטורי).

ההשתתפות בסמינריונים מותנית בדרישות קדם של החוגים בהם הם ניתנים. כל השיעורים בחוג לאנגלית ניתנים בשפה האנגלית אך מותרת כתיבת עבודות, בחינות ועבודות סמינריוניות בעברית, למעט עבודות הניתנות בתרגילים במבוא לתרבות אמריקה. כתיבת עבודה בעברית תיעשה בתאום עם מורה הקורס.

לימודי הרנסאנס (מסגרת 312)

אחראי: פרופ' בנימין ארבל

תקופת הרנסאנס נחשבת בעיני רבים כערש הציויליזציה המערבית המודרנית. דיוקנה של הציויליזציה המערבית ויתרונה על פני תרבויות אחרות התבססו במהלך אותה תקופה בזכות צמיחתה של תרבות חילונית, התגבשות המבנים העיקריים של המדינה המודרנית, גילוי העולם הגדול וראשית הקולוניאליזם המודרני, התפתחותה של כלכלה קפיטליסטית בקנה מידה עולמי, ראשיתה של "המהפכה המדעית" ותפיסות אסתטיות חדשות.

תכנית לימודים זאת משלבת קורסים בחוג להיסטוריה כללית, בחוג לתולדות האמנות ובמידת האפשר גם בחוגים אחרים העוסקים ברנסאנס כתקופה היסטורית וכציויליזציה.

תלמידים רשאים לבחור באחד ההקבצים שאינם כוללים סמינריון (הקבץ מס' 1 או מס' 2) או באחד ההקבצים הכוללים סמינריון (הקבץ מס' 3 או מס' 4)¹⁶. בכל אחת מאפשרויות אלה ניתן

¹⁶ בחוג להיסטוריה יש לסיים תרגיל מבוא כתנאי השתתפות בסמינריון. בחוג לתולדות האמנות יש לסיים תרגיל ושיעור מבוא כתנאי השתתפות בסמינריון.

לבנות הקבץ עם דגש היסטורי (הקבץ מס' 1 או מס' 3), או עם דגש אמנותי (הקבץ מס' 2 או מס' 4).
 הקבצים עם דגש אמנותי (הקבצים 2 ו-4) ייחשבו כלימודים מחוץ לפקולטה. תלמיד שיבחר בהם לא יורשה להשתתף בהקבץ נוסף מחוץ לפקולטה.

לימודי גרמניה ומרכז אירופה (מסגרת 314)

אחראי: פרופ' משה צוקרמן
 יועץ: ד"ר דורון אברהם

תכנית זו מיועדת להקנות לתלמידים ידע בהיסטוריה ותרבות גרמנית-מרכז אירופית מתוך גישה בין-תחומית. מטרת התכנית היא לפרוש את מורכבתה של תרבות זו על תחומיה השונים: היסטוריה, פילוסופיה, ספרות ומדעי החברה.
 לימודי השפה הגרמנית:
 ידעת השפה הגרמנית אינה תנאי לקבלה להקבץ, אם כי התכנית מעודדת את התלמידים להשתלם בשפה הגרמנית.

לימודי נשים ומגדר (מסגרת 315)

אחראית: ד"ר אורלי לובין

הקבץ לימודי נשים ומגדר מציע תיאוריה, ביקורת ומחקר להסברת תופעות חברתיות ותרבותיות ולהתבוננות בהן בראייה מחודשת ואחרת. עיקרה של הגישה האחרת היא בביקורת שיטתית של הסכמות והסכמים קיימים על ידע, על אמיתות ועל קאנונים, ע"י הבלטת ההטיות המגדריות הפעילות בייצורם ובטיפוחם.
 לימודי נשים ומגדר מתבססים על ההנחה כי מגדר, או הזהות המינית המובנת ונרכשת בהקשרים חברתיים, היסטוריים ותרבותיים, הוא גורם מרכזי ונוכח-תמיד בכל פעילות, ייצור וייצוג חברתיים ותרבותיים ועל כן הוא הכרחי להבנתם. בתחום לימודים זה, מגדר הוא על-כן "מכשיר" מרכזי להבנה ולהסבר של תופעות ושל שינויים היסטוריים בתרבויות שונות.
 ההקבץ עוסק בהיבטים היסטוריים, אמנותיים, ספרותיים, תרבותיים, פוליטיים, חברתיים ובתאוריות פמיניסטיות, כמו גם בייצוגי המגדר במערכות הסמלים של תרבויות שונות ובתחומי אמנות כמו ספרות, קולנוע ועוד.
 ההקבץ הוא רב-תחומי ועל כן יש בו קורסים בעלי אוריינטציות שונות ומדיסציפלינות שונות. לצד קורסים המציעים תמונת מצב היסטורית או עכשווית של נשים (וממילא גם של גברים) ומעמדן בתחומים שונים, יש קורסים המפעילים את הביקורת הפמיניסטית על מוסדות ומוצרים תרבותיים וקוראים מחדש את הטקסטים שלהם. לצד התכנית התיאורטית יש קורסים עיוניים העוסקים בפרקטיקות דיסציפלינריות. ההדגש התיאורטי מתמקד באופנים בהם מציעות תיאוריות פמיניסטיות הסברים אלטרנטיביים להתנהגות תרבותית.
ההקבץ אינו מיועד לתלמידים הלומדים ב"תכנית לימודי נשים ומגדר".

תרבות דיגיטלית (מסגרת 319)

אחראי: ד"ר אלי דרזנר

מאז פיתוחו של המחשב הוא משנה את חיינו, ואת ראייתנו את עצמנו. תחילה העלה המחשב אוסף של שאלות בנוגע לחישוב ומחשבה, ובראשון השאלה אם מחשבים יכולים, או יוכלו אי פעם לחשוב; המחשב הציע לנו דרכים חדשות להבין מהי מחשבה ולחקור אותה, ואיפשר לנו לנסות ולחקות מחשבה באופן מלאכותי.

כעת מביא אתו המחשב את עידן האינפורמציה: תקופה שבה מידע מכל סוג שהוא יהיה נגיש לכל אחד מכל מקום, ושבה אופני התקשורת בינינו יעברו שינויים מרחיקי לכת. בעידן זה (שבלבו האינטרנט) עשויים לחול בכלכלה ובחברה שינויים גדולים, שינויים שידרשו מאתנו הבנה מעמיקה יותר של נושאים מרכזיים בתחום החברה והתקשורת. מטרת הקבץ זה היא להקנות לתלמידים הכרות עם יסודות המהפכה הדיגיטלית של המאה ה-20 והשלכותיה, כמתואר לעיל; הכרות כזו הופכת בהדרגה להיות חיונית עבור כולנו.

לימודים קוגניטיביים (מסגרת 320)

אחראית: פרופ' רחל גיורא

ההקבץ נסגר !!!

תלמידים שפתחו הקבץ זה בעבר, ישלימו את השיעורים כמפורט בחוברת ההקבצים הבין-תחומיים. בשנה"ל תשס"ו לא ישובו שיעורים בהקבץ זה.

תכנית הלימודים הקוגניטיביים מורכבת משני הקבצים: הקבץ פסיכולוגיה של הלשון והקבץ חקר השיח.

לצד הלימודים הקוגניטיביים מומלץ לתלמידים המעוניינים להרחיב את לימודיהם בתחום זה להירשם להקבצים או לחוגים אלה: בלשנות - בהדגשת בלשנות תאורטית; פילוסופיה - בהדגשת הפילוסופיה של הלשון; מדעי המחשב.

תולדות המאה העשרים (מסגרת 321)

אחראים על ההקבץ: פרופ' שלמה זנד וד"ר אורית רוזין

מטרתו של הקבץ זה היא להציע לתלמידים מסגרת שבה יוכלו לרכוש ידע והבנה בסיסית בתחומי ההיסטוריה של המאה העשרים. אופיו המיוחד של ההקבץ בא לידי ביטוי בשילוב רב צדדי בין ההיסטוריה הכללית לבין תולדות העם היהודי ומדינת ישראל. במסגרת זו מתאפשר לתלמידים ללמוד על תופעות בהיסטוריה בת זמננו כעליית דמוקרטיית ההמונים, מרכזיותה של הלאומיות, המירוץ והעימותים הבין מעצמתיים, מלחמות העולם, המשטרים האוטוריטריים, המשברים הכלכליים, הדה-קולוניזציה, והתמורות התרבותיות והאינטלקטואליות. במקביל ניתן לתלמיד/ה לשלב ברקע זה לימוד פרקים היסטוריים על התהליכים שעברו על הקהילות היהודיות השונות מתחילת המאה, הרדיפות האנטישמיות, ההגירות הגדולות, ההתארגנויות הפוליטיות העצמאיות ברחוב היהודי, לידת הלאומיות הציונית ומפעלה, השואה, הקמת המדינה ותולדות הסכסוך הישראלי-ערבי.

מרבית הקורסים המוצעים הם מחוגים היסטוריים מובהקים כהיסטוריה כללית, היסטוריה של ע"י וא"י, מזרח תיכון, אפריקה ומזרח אסיה. במידת האפשר ייכללו שיעורי בחירה נוספים ממדעי החברה.

לימודי ספרד, פורטוגל ואמריקה הלטינית (מסגרת 330)

אחראים: פרופ' רענן ריין וד"ר חררדו לייבנר

מגמת התכנית היא להציג את ההיסטוריה, התרבות ואורח החיים אשר התגבשו והתפתחו בחצי האי האיברי, שם חיו בימי הביניים נוצרים, מוסלמים ויהודים אלה לצד אלה; את המיפגש עם התרבות הטרנס-קולומביאנית עם גילוי העולם החדש; ואת התרבות החדשה אשר צמחה באמריקה הלטינית במהלך מאות שנות הכיבוש הספרדי ולאחריה.

התכנית תתמקד בארבעה תחומים:

- א. היסטוריה של ספרד, פורטוגל ושל אמריקה הלטינית.
- ב. ספרות ספרדית באירופה ובעולם החדש.
- ג. אמנות פלסטית, מוסיקה, תיאטרון וקולנוע בספרד, פורטוגל ובאמריקה הלטינית.
- ד. לימוד השפות הספרדית, היהודית-ספרדית והפורטוגלית ברמות מתחילים ומתקדמים.

רטוריקה - אמנות הדיבור, הנאום והשכנוע (מסגרת 340)

אחראית: פרופ' רות עמוסי ופרופ' ענת בילצקי

יועץ: ד"ר שי פרוגל

הרעיון ששכנוע אינו סתם עניין של כישרון, אלא מיומנות הניתנת לטיפוח וללימוד מפורט ומדוקדק, אינו חדש. זוהי למעשה הנחת היסוד של הרטוריקה - דיסציפלינה מודרנית בעלת מסורת עתיקה העוסקת בשאלה "כיצד לשכנע" על היבטיה השונים.

ההקבץ יציג את ביטוייה השונים של אמנות השכנוע. נעמוד על האופן שבו הרטוריקה משתלבת באמנויות, בתחומים עיוניים (כמו הסטוריה ופילוסופיה), בפרקטיקה אנושית (כמו המשפט והפוליטיקה), ואפילו במדע. נסקור נסיונות הסטוריים ופילוסופיים לבטל את הרטוריקה, ונתחקה אחר מחלוקות אודות ערכה. ההקבץ יכלול צדדים תאורטיים "טהורים" בהם נכיר את התאוריות המרכזיות במסורת הרטורית ונקרא טקסטים רטוריים קלאסיים, וקורסים "מעשיים" יותר בהם יוכלו המשתתפים להשתתף בצורה פעילה במצבי שכנוע מדומים, תוך נסיון להקנות כלי שכנוע חדשים ולשפר מיומנויות שכנוע קיימות.

ההקבץ משלב קורסים מחוגים רבים (היסטוריה, פילוסופיה, לימודים קלאסיים, בלשנות, תורת הספרות הכללית ועוד). אפשר לבחור ללמוד את ההקבץ עם או בלי סמינריון. בכל אחת מן האפשרויות הללו קיים מסלול עם דגש על חקר השיח, תקשורת וספרות ומסלול עם דגש על פילוסופיה וקלאסיקה.

צדק חברתי – הגות, משפט ותרבות (מסגרת 400)

אחראי: ד"ר איתן גינזברג

תכנית הלימודים "צדק חברתי – הגות, משפט ותרבות" נועדה לאפשר למידה ודיון ביקורתי בשאלת הצדק החברתי מפרספקטיבה היסטורית ואקטואלית במגוון קורסים מתחומי הדעת של ההיסטוריה, הפילוסופיה, הגיאוגרפיה, החינוך, הקולנוע, מדעי המדינה והסוציולוגיה. תכנית זו שואבת השראתה מן החזון הציוני שביקש לכוון בארץ חברה צודקת ומתוקנת, שתקיים שוויון חברתי ומדיני גמור בין אזרחיה בלא הבדלי דת, גזע ומין ומחזונו של הוגים ואנשי מעשה

הומניסטיים שפעלו במערב משחר ההיסטוריה האנושית על מנת לעצב חברה מוסרית, רגישה לחלשים וסולידרית.

לתכנית שלוש מטרות עיקריות:

1. לבחון את החזונות המגוונים של בניין חברה צודקת בהגות המערב החל מן האוטופיות המוקדמות ועד האידיאולוגיות המודרניות (סוציאליזם, ליברליזם ופאשיזם).
2. לבחון את נסיונות המימוש השונים של חזונות אלה, המאבקים המהפכניים והדגמים הקונקרטיים שהוקמו ברחבי העולם (הקומונות, הקיבוץ, מדינת הרווחה, החברה הקומוניסטית, החברה הקורפורטיבית וכיו"ב) ולהעמידם לביקורת.
3. ליצור תנאים לפיתוחה של "אינטלקטואליות נורמטיבית" ולגיבושה של השקפת עולם חברתית.

היסטוריה ופילוסופיה של המדעים והרעיונות (מסגרת 659)

אחראי: פרופ' ליאו קורי

השיעורים בתכנית זו מקנים ידע בהיבטים היסטוריים ופילוסופיים של המדעים המדויקים, מדעי הטבע ומדעי החברה. המרכיב המרכזי של לימודי התכנית הוא המימד ההיסטורי, שבו מעוגנות גם התפיסה הפילוסופית וגם התפיסה הסוציולוגית והאנתרופולוגית של הידע המדעי. בתכנית הקבץ אחד בן 16 ש"ס שאינו כולל סמינריון או הקבץ בן 20 ש"ס הכולל סמינריון. ההשתתפות בסמינריון פתוחה בפני תלמידי שנה ג' בלבד. השתתפות בחלק מן הסמינריונים מותנית באישור מוקדם של המרצה.

לימודי דתות (מסגרת 697)

אחראי: ד"ר גדעון בוק

יועץ: מר אורי סלע

הקורסים המוגשים במסגרת הקבץ זה מיועדים לתלמידים המעוניינים לשלב לימודים בחוגים שונים העוסקים בהיבטים שונים ומגוונים של מחקר הדתות. ההקבץ מציע יחידות של לימודי מבוא ולימודי המשך. לתלמידים המעוניינים בהקבץ ללא סמינריון מסלולים מבואיים. תלמידים המעוניינים בהקבץ הכולל סמינריון יוכלו לבחור באחד מהמסלולים הכוללים מבוא ושיעורי המשך.

הערות:

1. תלמיד המעוניין בהקבץ עם סמינריון צריך לשים לב לדרישות הקדם הכוללות בדרך כלל שיעור מבוא, תרגיל, ושיעור מתקדם בתחום או בתקופה בהם יינתן הסמינריון.
2. בחלק מהמסלולים מופיע הקורס "מבוא למדע הדתות" (4 ש"ס). במקביל לשיעור זה יינתן "תרגיל מתודולוגי במבוא למדע הדתות" (2 ש"ס). תלמידים השוקלים המשך לימודיהם במדעי הדתות מתבקשים להירשם לתרגיל זה, במקום אחד משיעורי הבחירה.
3. מבני המסלולים בהקבץ ורשימת הקורסים יופיעו בחוברת ההקבצים הבין-תחומיים של תכנית הלימודים הכלליים.

תרבות וחינוך הילד (מסגרת 701)

אחראית: ד"ר יעל דר

הלימודים בהקבץ מיועדים להקנות לתלמידים ידע בתרבות הילד וחינוכו בחתכים סוציו-סמיוטיים והיסטוריים. הכוונה למכלול של המוסדות והטקסטים היוצרים את התארגנות החיים החברתיים והאינדיבידואליים של הילד והנוער.

הקורסים יעסקו במכלול הפעילויות הטקסטואליות הקשורות בתרבות הילד וחינוכו: ספרות ילדים, ספרי לימוד, עיתונות ילדים ונוער, פזמונים ושירים, משחקים ויומנים. כמו כן יעסקו הקורסים במיגוון של הגופים הרשמיים והבלתי רשמיים, שבמסגרתם נוצרת תרבות הילד והנוער, לא אחת גם בתחום סמכותם ואחריותם: החל במערכת החינוך וכלה בתכניות טלוויזיה, בעיצוב פריטים שונים לילדים ולנוער, במופעי פופ ובתנועות נוער.

ההקבץ מיועד לאנשים המעוניינים לרכוש ידע בתרבות הילד והנוער, וכן למי שמבקשים להתמחות בתחום זה.

חקר השואה ורצח-עם (מסגרת 316)

אחראים: ד"ר איריס מילנר וד"ר רוני שטאובר

שואת יהודי אירופה במלחמת העולם השנייה נלמדת ונחקרת ממגוון רחב של היבטים ובטווח רחב של הקשרים: כהתרחשות קריטית, חסרת תקדים, בהיסטוריה של העם היהודי; כטראומה בעלת השפעות מרחיקות לכת על הזהות היהודית והישראלית ועל התרבות, החברה והפוליטיקה בישראל; כמקרה ייחודי של ג'ינוסייד שייצר נקודת שבר בהיסטוריה העולמית בכלל ובמחשבה הפילוסופית וההגות המערבית בפרט; כטראומה פסיכולוגית רבת עוצמה, בעלת השפעות מתמשכות על ניצוליה ועל צאצאיהם, בני הדור השני והשלישי.

קורסי ההקבץ מקיפים את מכלול ההיבטים וההקשרים הללו, מתוך דגש על מחקר היסטורי עדכני על אודות מלחמת העולם השנייה ותולדותיו של "הפתרון הסופי". כן בוחנים קורסי ההקבץ את המחקר הענף בנושאים הבאים: ייצוגיה של השואה באמנויות (סיפורת, שירה, מחזאות, אמנות פלסטית, קולנוע ואדריכלות); פרויקטים מוזאליים להנצחת השואה; תהליכי הבניית זיכרון השואה בישראל ובמדינות אחרות בעולם; מושג העדות בכלל והיבטים מגדריים ואחרים של העדות על השואה בפרט; מאפיינים פסיכולוגיים הנוגעים להיבטים שונים של הנאציזם; פרשיות היסטוריות הקשורות לשואה, כגון משפטיהם של פושעים נאציים; אנטישמיות, שנאת זרים ותופעות של רצח-עם.

מבואות מדעי החברה – ללא סמינריון (מסגרת 100)

על התלמידים לבחור 4 מבואות עם תרגילים, בהיקף של 16 ש"ס. קיימת אפשרות ללמוד את המבואות גם בסמסטר קיץ. הרישום לסמסטר קיץ ייעשה בפקולטה למדעי החברה, במועדים שיקבעו במועד מאוחר יותר, באמצעות טופס ממזכירות התכנית.